

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-23
Besvaras senast
2021-03-03 kl. 12.00

Till statsrådet Anders Ygeman (S)

2020/21:1941 Problem för äldre i det digitala samhället

Det svenska samhället digitaliseras i snabbt tempo. Detta är i många avseenden en positiv utveckling och måste självfallet bejakas. Men denna omvandling rymmer också problem. Ett av dessa problem är det utanförskap som blivit följden för många i den äldre generationen.

Det uppskattas att ungefär tio procent av befolkningen är ”nedkopplad” och att långt fler har problem med att använda den digitala tekniken. Svårigheter har uppstått för dessa människor att få kontakt med myndigheter och med institutioner som står för vård och annan samhällsservice. I många fall handlar det om personer vars livssituation gör dem särskilt beroende av sådana kontaktmöjligheter.

Det är uppenbart att alltför liten hänsyn tagits till personer med olika handikapp, inklusive de svårigheter som följer med stigande ålder. Nedsatt syn, hörsel och motorik gör att många stängs ute i det samhälle som nu förutsätter digital kompetens.

Den som inte har ett fungerande bank-id har i vissa lägen svårt att göra inköp eller få tillträde till organiserade möten. Att köpa biljetter till buss, tåg, bio eller teater har blivit komplicerat. Den service bankerna erbjuder har blivit alltmer digitaliserad. Med telefonkatalogens bortgång har det skapats problem för en del att till och med få fram ett sökt telefonnummer.

I det här mönstret finns förstås också ett jämlikhetsproblem. Datorer och mobiler är inte gratis och inte heller deras användning. För äldre med låg pension har digitaliseringen därmed blivit särskilt kännbar. Mycket tyder dessutom på att det är inte minst äldre kvinnor som drabbats av denna framväxande nya form av utanförskap.

Som en följd av pandemins konsekvenser har den verkliga situationen för äldre personer fått större uppmärksamhet. Begreppet ålderism har slagit rot. I det sammanhanget är det viktigt att också analysera vad som bör göras för att överbygga de problem för äldre som digitaliseringen faktiskt skapat.

Det är positivt att en allmän debatt nu tycks vara på gång om just detta problem. Men det är viktigt att förstå att vad som krävs inte är att bromsa de tekniska framstegen. Vad det handlar om är att säkerställa att det finns

alternativ kvar för dem som inte har möjlighet att tillgodogöra sig de genvägar som den nya tekniken erbjuder. I grunden är detta en demokratifråga.

Min fråga till statsrådet Anders Ygeman:

Vad mer kan göras för att motverka det utanförskap som blivit följden för många äldre av att kontakt med myndigheter och annan samhällsservice i så hög grad förutsätter att den enskilde är och kan vara digitalt uppkopplad?

.....

Thomas Hammarberg (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren